

VÝVOJ ÚROVNĚ CEN

- univerzální služby v letech 2006 a 2007**
- maloobchodních služeb a velkoobchodních služeb v letech 2005 až 2007**

OBSAH:

I.	Vývoj úrovně vybraných cen univerzální služby v letech 2006 a 2007	3
II.	Vývoj úrovně vybraných cen maloobchodních služeb v letech 2005 až 2007	7
III.	Vývoj úrovně vybraných cen velkoobchodních služeb v letech 2005 až 2007	9
IV.	Vývoj úrovně cen ostatních sledovaných služeb	9
V.	Porovnání vývoje cen s 13. implementační zprávou	13

Zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Zákon“) ukládá Českému telekomunikačnímu úřadu (dále jen „ČTÚ“) povinnost na základě svého sledování a vyhodnocování vývoje úrovně cen univerzální služby posuzovat cenovou dostupnost univerzální služby s ohledem na spotřebitelské ceny, inflaci a průměrnou mzdu obyvatel, a to podle § 45 odst. 1 Zákona. Podle § 56 odst. 3. Zákona je ČTÚ povinen sledovat a vyhodnocovat vývoj úrovně cen, jež jsou nebo mohou být předmětem regulace cen v oblasti elektronických komunikací. Pro splnění této povinnosti byla vypracována zpráva, která obsahuje, z pohledu ČTÚ, vývoj cen nejdůležitějších služeb, uspořádaných do kapitol:

- vývoj úrovně vybraných cen univerzální služby v letech 2006 a 2007,
- vývoj úrovně vybraných cen maloobchodních služeb v letech 2005 až 2007,
- vývoj úrovně vybraných cen velkoobchodních služeb v letech 2005 až 2007,
- vývoj úrovně cen ostatních sledovaných služeb,
- porovnání vývoje cen s 13. implementační zprávou.

I. Vývoj úrovně vybraných cen univerzální služby v letech 2006 a 2007

Přijetím Zákona došlo k legislativním změnám v pojetí univerzální služby, jejíž obsah je vymezen v § 38 Zákona. Hodnoceny byly dílčí služby univerzální služby:

- připojení v pevném místě k veřejné telefonní síti,
- přístup v pevném místě k veřejné telefonní síti,
- informační služba o telefonních číslech účastníků veřejně dostupné telefonní služby,
- služby veřejných telefonních automatů,
- služby poskytované za „zvláštní ceny“ osobám s nízkými příjmy, se zvláštními sociálními potřebami a osobám zdravotně postiženým.

Vývoj cen univerzální služby byl sledován za období roku 2006 a 2007 právě s ohledem na výše uvedené změny v pojetí univerzální služby.

Vývoj cen sledovaných služeb byl posuzován prostřednictvím cenových změn ve vztahu k vývoji cenového a mzdového vývoje v ČR, podle statistických údajů ČSÚ publikovaných na internetových stránkách (www.czso.cz). Vyhodnocení je vyjádřeno v procentech a je provedeno pomocí následujících **srovnávacích ukazatelů**:

- index cenové změny,
- vztah cenové změny
 - k míře inflace,
 - k indexu průměrných mezd.

Jako výchozí základna pro stanovení výše uvedených srovnávacích ukazatelů byl u univerzální služby vzat leden 2006. Hodnoty srovnávacích ukazatelů jsou uvedeny v tabulce č. 1.

Tabulka č. 1

Hodnota srovnávacích ukazatelů k datu cenové změny v %

Ukazatele pro hodnocení	stav k 1.1.2006	stav k 1.5.2006	stav k 31.12.2007
míra inflace	100,00	100,59	104,22
index průměrné měsíční mzdy	100,00	102,09	111,67

Cenové změny hodnocené služby a změny srovnávacích ukazatelů byly vyjádřeny pomocí tzv. bazických indexů.

Vývoj úrovně cen byl posuzován rovněž pomocí **komplexních cenových ukazatelů**. Komplexní cenové ukazatele představují vážený průměr všech cen sledovaných služeb na trhu, které byly v rámci dílčí univerzální služby hodnoceny.

Vztah cenové změny ke změnám srovnávacích ukazatelů je vyčíslován jako podíl posuzované cenové změny a změny srovnávacího ukazatele. Promítnutí vlivu inflace a průměrné měsíční mzdy do ukazatele cenové změny vyjadřuje tzv. **korigovaný index**.

Pokud výsledné hodnoty indexu hodnocené ceny přesahují 100 %, pak ve sledovaném období došlo k růstu cen. Pokud jsou výsledné hodnoty indexu hodnocené ceny nižší než 100 %, pak ve sledovaném období dochází k poklesu ceny.

Pokud hodnoty korigovaného indexu přesahují 100 %, pak ceny ve sledovaném období rostly rychleji než inflace a průměrná měsíční mzda. Pokud hodnoty korigovaného indexu nedosahují 100 %, pak se ve sledovaném období ceny vyvíjely pomaleji oproti inflaci a průměrné měsíční mzdě.

V případě, že výsledná hodnota korigovaného indexu, je nižší než 100 %, pak cenové úroveň poklesla ve srovnání s inflací a průměrnou měsíční mzdou o tolik %, kolik činí rozdíl 100 % a % výsledné hodnoty. V tabulkách, kde výsledné hodnoty korigovaného indexu přesahují 100 %, tzn. kde dochází ke zhoršení cenové dostupnosti, jsou tyto hodnoty vyznačeny červeně.

Vývoj úrovně cen univerzální služby charakterizují následující tabulky a hodnocení:

Připojení v pevném místě k veřejné telefonní síti

Tabulka č. 2

Zřízení telefonní linky

v Kč s DPH

Poskytovatel služby: Telefónica O2	váha pro komplexní cen. ukazatel	stav k 1.1.2006	stav k 1.5.2006	stav k 31.12.2007
zřízení telefonní linky	0,20	3 966,27	3 568,81	3 568,81
zřízení telefonní linky se závazkem	0,80	1 983,34	593,81	593,81
komplexní cenový ukazatel	1,00	2 379,93	1 188,81	1,188,81
index hodnocené ceny		100,00	49,95	49,95
korigovaný index hodnocené ceny				
podle inflace		100,00	49,66	47,93
podle indexu průměrné měsíční mzdy		100,00	48,93	44,73

Hodnocení:

Povinnost poskytovat tuto dílčí univerzální službu nebyla uložena. Hodnoceným subjektem byla společnost Telefónica O2. Tato dílčí služba univerzální služby byla hodnocena pro oblast bytových stanic.

Připojení v pevném místě k veřejně dostupné telefonní službě je nabízeno ve dvou základních variantách jako služba „zřízení telefonní linky“ a služba „zřízení telefonní linky se závazkem“.

V průběhu sledovaného období došlo ke snížení ceny za tyto služby. Vývoj cen v porovnání s průměrnou mzdou a inflací zaznamenal pokles.

Přístup v pevném místě k veřejné telefonní síti

Tabulka č. 3

Používání telefonní linky

Ceny v Kč/měsíc s DPH

Poskytovatel služby: Telefónica O2	stav k 1.1.2006	stav k 1.5.2006	stav k 31.12.2007
používání telefonní linky (bez MINI)	329,00	403,41	403,41
index hodnocené ceny	100,00	122,62	122,62
korigovaný index hodnocené ceny			
podle inflace	100,00	121,90	117,66
podle indexu průměrné měsíční mzdy	100,00	120,11	109,80

Hodnocení:

Povinnost poskytovat dílčí univerzální službu přístup v pevném místě k veřejné telefonní síti nebyla uložena. Přístup v pevném místě k veřejně dostupné telefonní službě zajišťuje Telefónica O2 jako službu „**používání telefonní linky**“. Služba je nabízena za standardní cenu u všech cenových plánů určených nepodnikovým stanicím kromě cenového plánu Mini, který má odlišnou strukturu ceny. K 1. 5. 2006 byly ceny za tuto službu zvýšeny u pevných linek o 23 %. Od května 2006 ceny stagnují. Ve vztahu k inflaci dosáhlo zvýšení ceny za používání 17 % a ve vztahu k průměrným mzdám 9 %.

Informační služba o telefonních číslech účastníků veřejně dostupné telefonní služby

Tabulka č. 4

Informace o telefonních číslech

Ceny v Kč/měsíc s DPH

Poskytovatel služby: Telefónica O2	stav k 1.1.2006	stav k 1.5.2006	stav k 31.12.2007
Informace o telefonních číslech v ČR (1180)	6,50	4,76	4,76
index hodnocené ceny	100,00	73,23	73,23
korigovaný index hodnocené ceny			
podle inflace	100,00	72,80	70,27
podle indexu průměrné měsíční mzdy	100,00	71,73	65,58

Hodnocení:

Povinnost poskytovat tuto dílčí univerzální službu byla uložena společnosti Telefónica O2. Dostupnost ceny za službu **informace o národních telefonních číslech (linka 1180)** se v průběhu sledovaného období vyvíjela příznivě. Od 1. 5. 2006 došlo ke snížení ceny za minutu o cca 27 %. Pokles cenové úrovně je zaznamenán ve vztahu k vývoji inflace, a to o 30 % a ve srovnání s vývojem průměrných mezd o 34 %.

Služby veřejných telefonních automatů

Tabulka č. 5

Volání z veřejných telefonních automatů

Poskytovatel služby: Telefónica O2	stav k 1.1.2006	stav k 1.5.2006	stav k 31.12.2007
Cena tarifního impulsu (Kč s DPH)	4,00	10,00	10,00
Tarifní interval (s)			
místní ve špičce	104	300	300
místní mimo špičku	250	600	600
dálkový ve špičce	35	40	300

dálkový mimo špičku	82	40	600
do mobilních sítí	20	40	40
mezinárodní - Německo	18	40	40
mezinárodní - Slovensko	18	40	40
mezinárodní - Velká Británie	15	40	40
mezinárodní - Rakousko	18	40	40
mezinárodní - USA	15	40	40
mezinárodní - ostatní	10	25	25
komplexní cenový ukazatel	1 326,80	1 822,00	1 822,00
index hodnocené ceny	100,00	137,32	137,32
korigovaný index hodnocené ceny			
podle inflace	100,00	136,52	131,77
podle indexu průměrné měsíční mzdy	100,00	134,51	122,97

Hodnocení:

Povinnost poskytovat dílčí univerzální službu veřejných telefonních automatů (dále jen „VTA“) byla ve výběrovém řízení uložena společnosti Telefónica O2, která byla jeho jediným účastníkem. Cenová regulace této ztrátové služby byla ukončena v roce 2006 s ohledem na její zastupitelnost např. mobilními službami. Volání z **VTA** jsou zpoplatňována pomocí impulsů a tarifních intervalů, které určují cenu hovorů v závislosti na tarifních a časových pásmech. Komplexní hodnocení cenové úrovně služeb **VTA** bylo provedeno pomocí cenového koše odvozeného z provozu VTA v závislosti na počtu minut, počtu volání a intervalech mezi impulsy.

Z hlediska vývoje cenové úrovně došlo k 1. 5. 2006 k podstatnému zdražení služby, což ukazuje tabulka č. 5. Cena impulsu byla zvýšena na 10 Kč (tedy 2,5krát). S touto změnou byly současně prodlouženy tarifní intervaly, avšak zvýšení cenové úrovně zůstalo výrazné - zdražení činilo cca 37 %. V roce 2007 výše cen stagnovala a zůstávala neměnná. Korigované indexy vývoje cen jsou oproti roku 2006 jen o málo příznivější (32 % ve vztahu k vývoji inflace, resp. 23 % ve vztahu k vývoji mezd).

Služby poskytované za „zvláštní ceny“ osobám s nízkými příjmy, se zvláštními sociálními potřebami a osobám zdravotně postiženým

Tabulka č. 6

Dopad využití zvláštních cen na výdaje uživatele

Poskytovatel služby	výdaje uživatele podle cenového koše (Kč)		snížení výdajů uživatele dané využitím „zvláštních cen“
	bez využití „zvláštních cen“	s využitím „zvláštních cen“	
Telefónica O2 – pevná služba cenový plán: O2 Standard	553,31	353,31	63,85%
Telefónica O2 – mobilní služba cenový plán: O2 Bronz	418,51	218,51	52,21%
T-Mobile cenový plán: T30	404,17	204,17	50,52%
Vodafone cenový plán: Nabito 300 / Nabito 350	354,44	195,58	55,18%

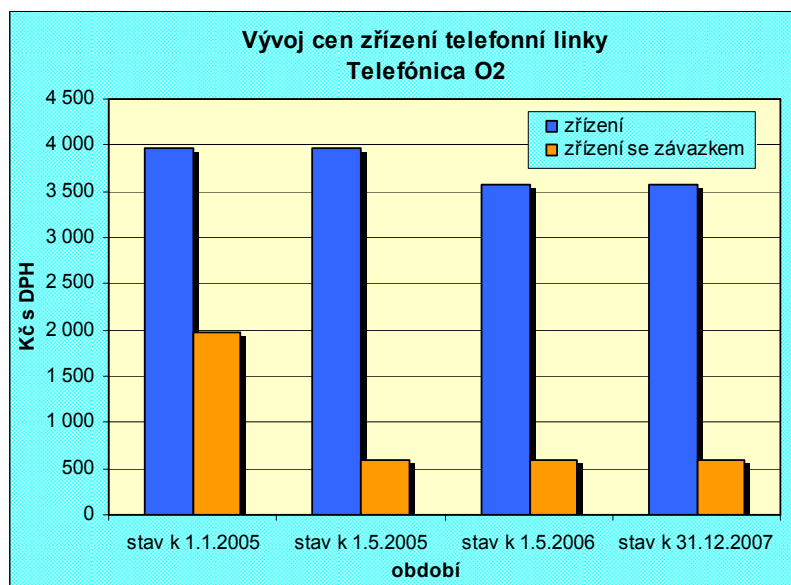
Tato dílčí služba je definována zcela jinak než v minulém zákoně. Pro vybraný okruh byla nařízením vlády č. 336/2006 Sb., stanovena částka 200 Kč, kterou mohou být oprávněné osoby zvýhodněny. Službu v současné době zajišťují společnosti Telefónica O2, T-Mobile a Vodafone.

ČTÚ porovnal ceny veřejně dostupné telefonní služby prostřednictvím cenových košů dílčích služeb s ohledem na určitý objem a složení provozu za měsíc a na vybraných cenových plánech dotčených operátorů uvedl dopad využití **zvláštních cen** na účastníka.

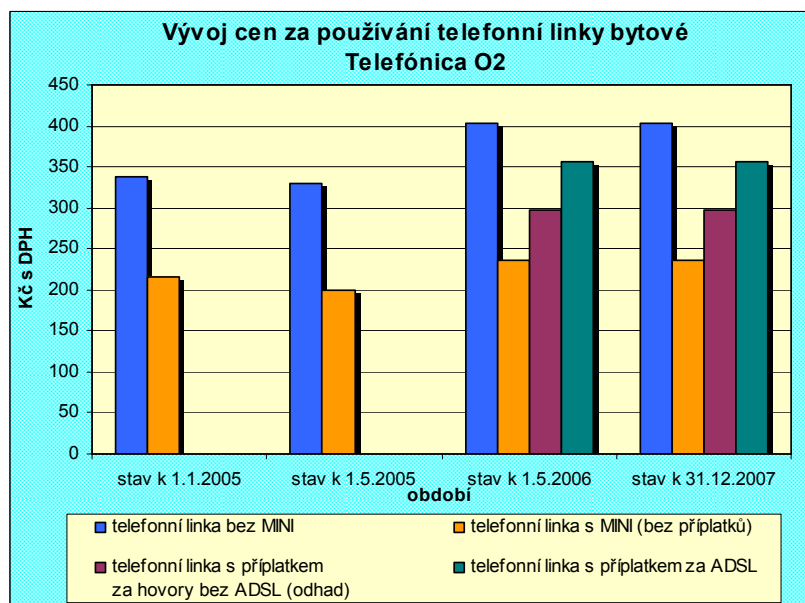
Tabulka č. 6 ukazuje, že využitím **zvláštních cen** došlo v případě volby uvedených cenových plánů ke snížení výdajů uživatele, pohybující se v rozmezí cca o 36 až 49 %. Snížení ceny pro konkrétního účastníka je však závislé na skutečném provozu a výběru cenového plánu.

II. Vývoj úrovně vybraných cen maloobchodních služeb v letech 2005 až 2007

Graf č. 1

Graf č. 2

Hodnocení:

Služby zřízení a používání telefonní linky byly do května 2006 cenově regulovány (věcné usměrňování a maximální ceny). Od května 2006 byla společnosti Telefónica O2

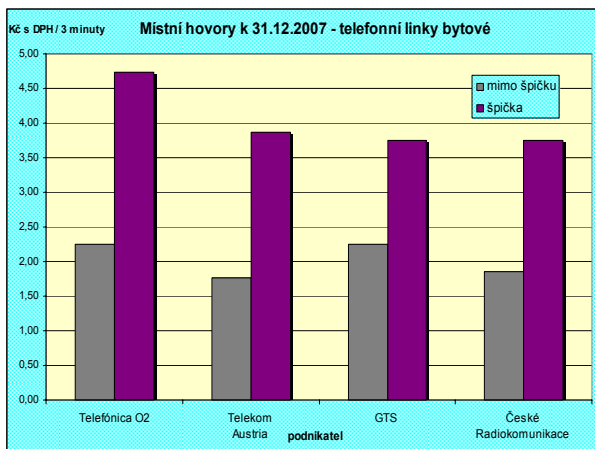
cenovou regulací uložena povinnost nákladové orientace cen a povinnost odstranit do 1 roku křížové financování u cenového plánu Mini. Tyto povinnosti byly splněny.

Vývoj cen za zřízení a používání telefonní linky u společnosti Telefónica O2 ve sledovaném období zachycují grafy 1 a 2.

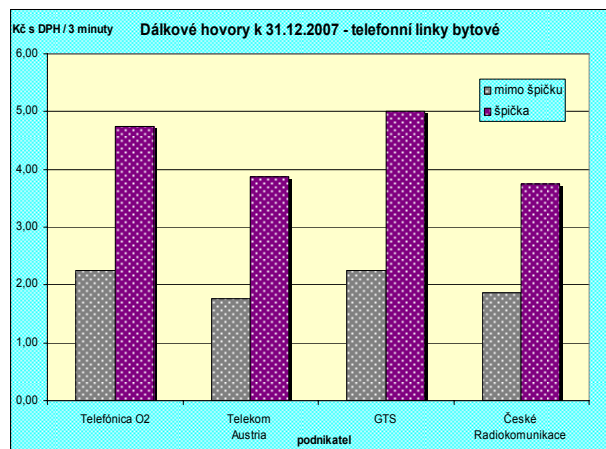
Z grafu 1 vyplývá snížení cen za zřízení telefonní linky v průběhu roku 2006, u zřízení telefonní linky se závazkem snížení cen v průběhu roku 2005 a jejich následná stagnace do konce roku 2007.

Graf 2, zachycuje vývoj cen za používání bytové telefonní linky – mírný pokles v roce 2005, nárůst ceny během roku 2006 a dále její stagnaci. Koncoví uživatelé, kteří využívají cenový plán MINI pouze pro příjem hovorů, tzv. pasivní účastníci, platí cenu za používání telefonní linky 236,81 Kč. K této ceně u cenového plánu MINI připočítává příplatek při využívání ADSL (119 Kč) a příplatek za každý uskutečněný hovor (5,95 Kč). Výše příplatku k ceně za používání telefonní linky za každý uskutečněný hovor byla stanovena odhadem podle průměrného počtu hovorů.

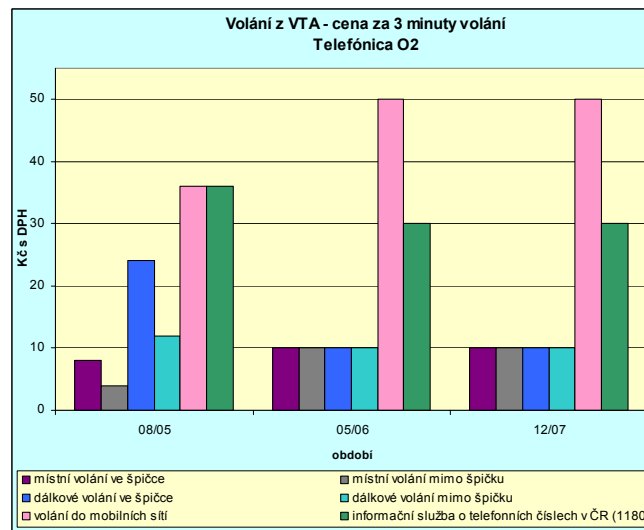
Graf č. 3

Graf č. 4

Graf č. 5

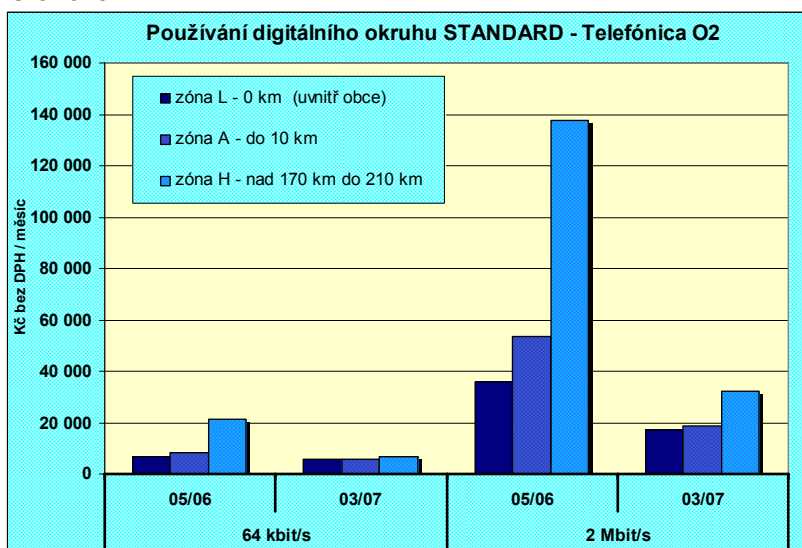
Hodnocení:

Místní a dálková volání v pevné síti nejsou od května 2006 cenově regulována. Podnikem s významnou tržní silou na tomto trhu je společnost Telefónica O2. Menší část provozu zajišťují alternativní operátoři zejména prostřednictvím služeb volba a předvolba operátora (CS a CPS). Grafy č. 3 a 4 zachycují ceny místního a dálkového volání za tři minuty volání ke konci sledovaného období při porovnání standardních cenových plánů, resp.

cenových plánů, u nichž nejsou v cenách kumulovány další služby (např. ADSL), a to společností Telefónica O2 (O2 Standard), GTS NOVERA (obecně), České Radiokomunikace (Voice Economy) a Telecom Austria Czech Republic (Volný Hlas).

Graf č. 5 ukazuje vývoj cen za 3 minuty volání z VTA. Podrobnější hodnocení této služby je uvedeno v části I – Vývoj úrovně vybraných cen univerzální služby.

Graf č. 6

Hodnocení:

Ceny minimálního souboru pronajatých okruhů byly cenově regulovány pomocí nákladové orientace cen. Tato povinnost byla uložena společnosti Telefónica O2 koncem roku 2006. V důsledku cenové regulace Telefónica O2 snížila v březnu 2007 měsíční ceny za používání digitálního okruhu STANDARD s přenosovou rychlostí 64 kbit/s pro jednotlivé vzdálenosti mezi obcemi (tzv. zóny) a snížila i hodnoty koeficientů pro výpočet cen u okruhů s vyšší přenosovou rychlostí, na jejichž základě jsou kalkulovány ceny v závislosti na rychlosti a délce okruhu. Graf 6 znázorňuje příklad vývoje ceny za používání digitálního okruhu STANDARD.

Ostatní ceny za zřízení a pronájem digitálního okruhu STANDARD i u ostatních pronajatých okruhů ve sledovaném období stagnovaly.

III. Vývoj úrovně vybraných cen velkoobchodních služeb v letech 2005 až 2007

V rámci velkoobchodních trhů je cenová regulace prostřednictvím maximálních cen uplatňována na trzích fixní originace a terminace, mobilní terminace, přístup k účastnickému kovovému vedení (LLU). Na trhu šíření rozhlasového a televizního signálu a na trhu pronájmů koncových úseků pronajatých okruhů je uplatňována regulace cen prostřednictvím nákladové orientace cen.

Ceny služeb na uvedených velkoobchodních trzích se v průběhu roku 2007 neměnily. Maximální ceny byly stanoveny ČTÚ v rozhodnutích o ceně na základě výsledku analýz relevantních trhů a jsou platné od druhé poloviny roku 2006.

S ohledem na inflaci lze konstatovat, že relativně ceny služeb v roce 2007 klesaly právě o procento inflace v ČR, což představuje 2,8 %. V porovnání s ukazatelem cen průmyslových výrobců (ICPV) relativně poklesly velkoobchodní ceny o 4,1 %.

IV. Vývoj úrovně cen ostatních sledovaných služeb

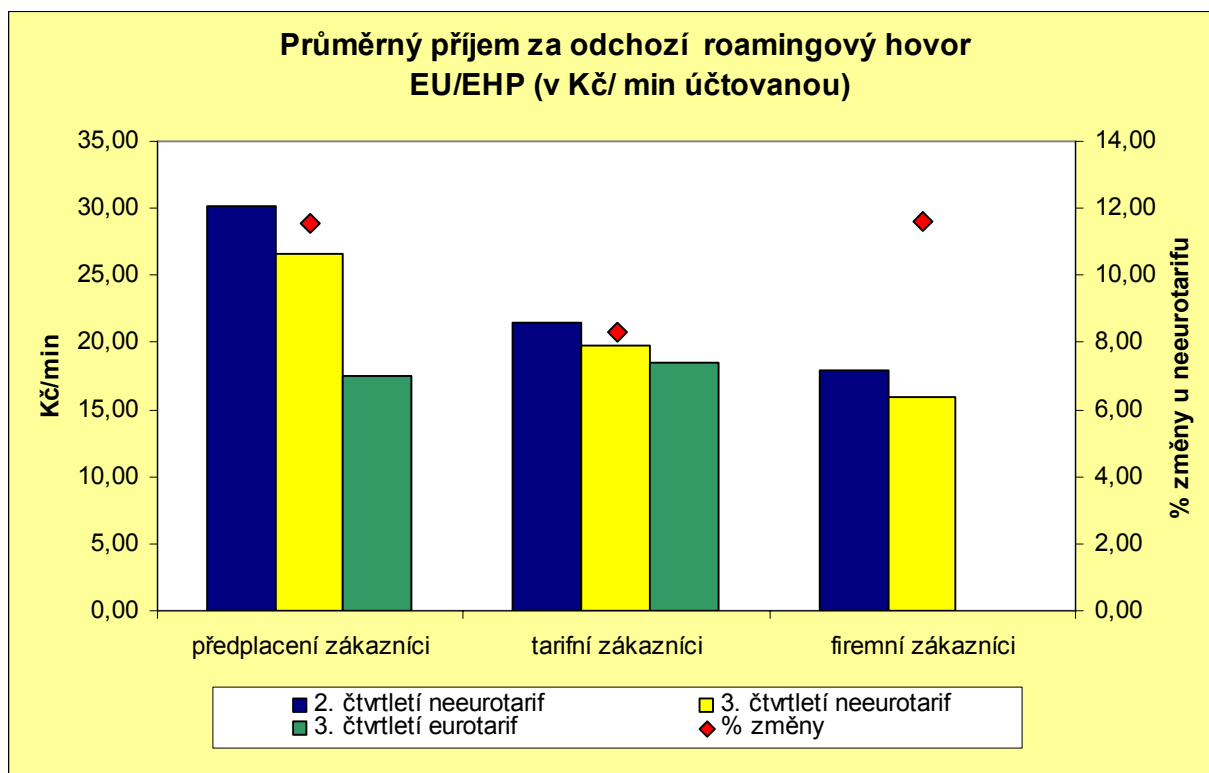
Největší pozornost ve sledovaném období byla věnována službám roamingu a službám ADSL.

Roaming

[Nařízení EK o roamingu](#), které bylo vydané dne 27. 6. 2007 (dále jen „nařízení“) stanovilo povinnost Úřadu zveřejňovat aktuální informace o uplatňování tohoto nařízení týkající se dodržování cenových stropů (čl. 7, odst. 2 nařízení) a sledovat vývoj velkoobchodních a maloobchodních cen za poskytování hlasových a datových služeb včetně SMS a MMS roamingovým zákazníkům (čl. 7, odst. 3 nařízení). Data z následujících grafů jsou celkové průměrné příjmy/provoz všech tří českých mobilních operátorů ze zemí Evropské unie (EU) a Evropského hospodářského prostoru (EHP). Tyto údaje mají pouze informativní charakter zachycující změnu v příjmech za roamingové služby, protože regulace pro země EU nabyla účinnosti až na konci třetího čtvrtletí roku 2007 a pro země EHP nařízení vstoupilo v platnost až 22. prosince 2007.

Následující graf zachycuje změnu průměrného příjmu na maloobchodě za odchozí roamingové volání v zemích EU a EHP v druhém a třetím čtvrtletí. Průměrný příjem je dále rozdělen dle typu zákazníka a odchozí volání na eurotarif a neeurotarif, což je označení pro regulovanou, resp. neregulovanou cenu roamingového volání. Ve třetím čtvrtletí došlo ke snížení průměrného příjmu u všech typů zákazníka. Největší snížení bylo u předplacených a firemních zákazníků, jednalo se až o 12 % snížení (body v grafu), přičemž průměrně došlo u hlasových služeb k navýšení provozu až o 40 %.

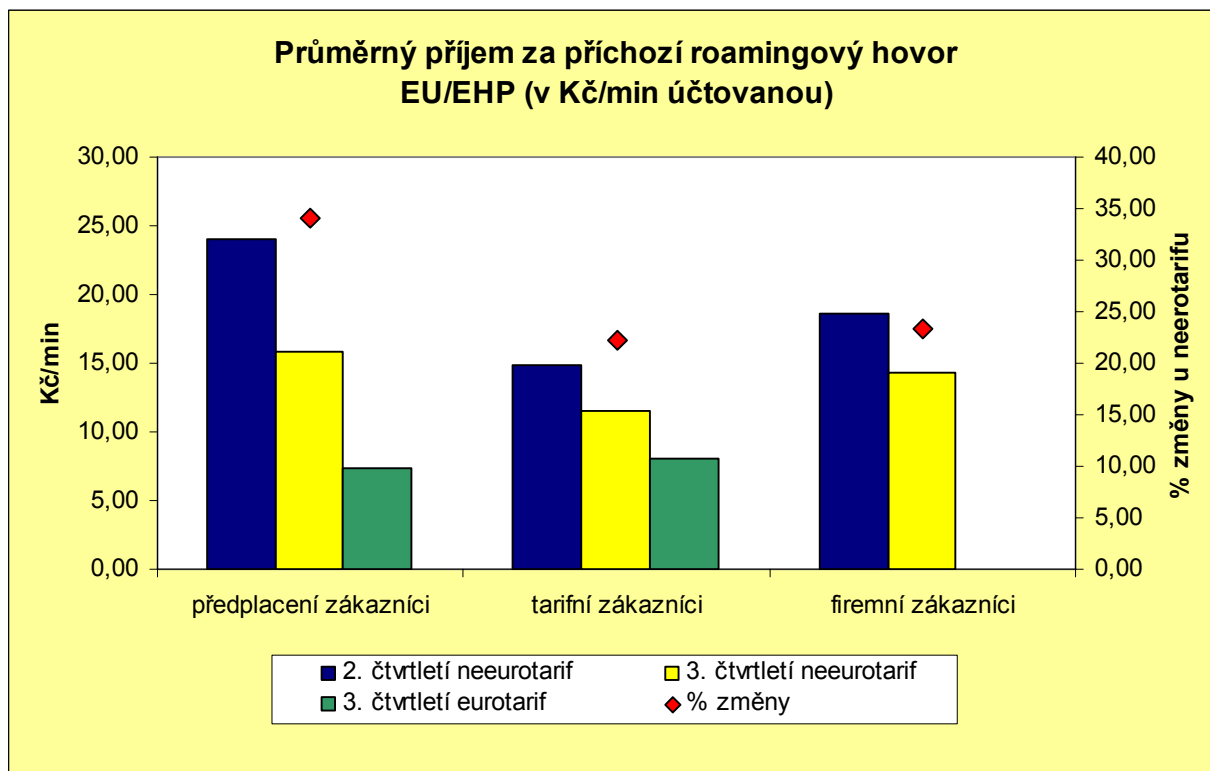
Graf č. 7

Pozn. Firemní zákazníci jsou definováni jako zákazníci, kteří používají speciální roamingový tarif, který není poskytován individuálním zákazníkům, nevyužívají eurotarif (není u tohoto typu zákazníka uveden průměrný příjem eurotarifu za 3. čtvrtletí).

Ke snížení ve třetím čtvrtletí došlo i u průměrného příjmu za příchozí roamingový hovor (viz následující graf), a to o více jak 30 % u předplacených zákazníků. U příchozího volání v rámci eurotarifu, pro oba typy zákazníků – předplacené i tarifní – byl průměrný příjem pod stanoveným cenovým stropem.

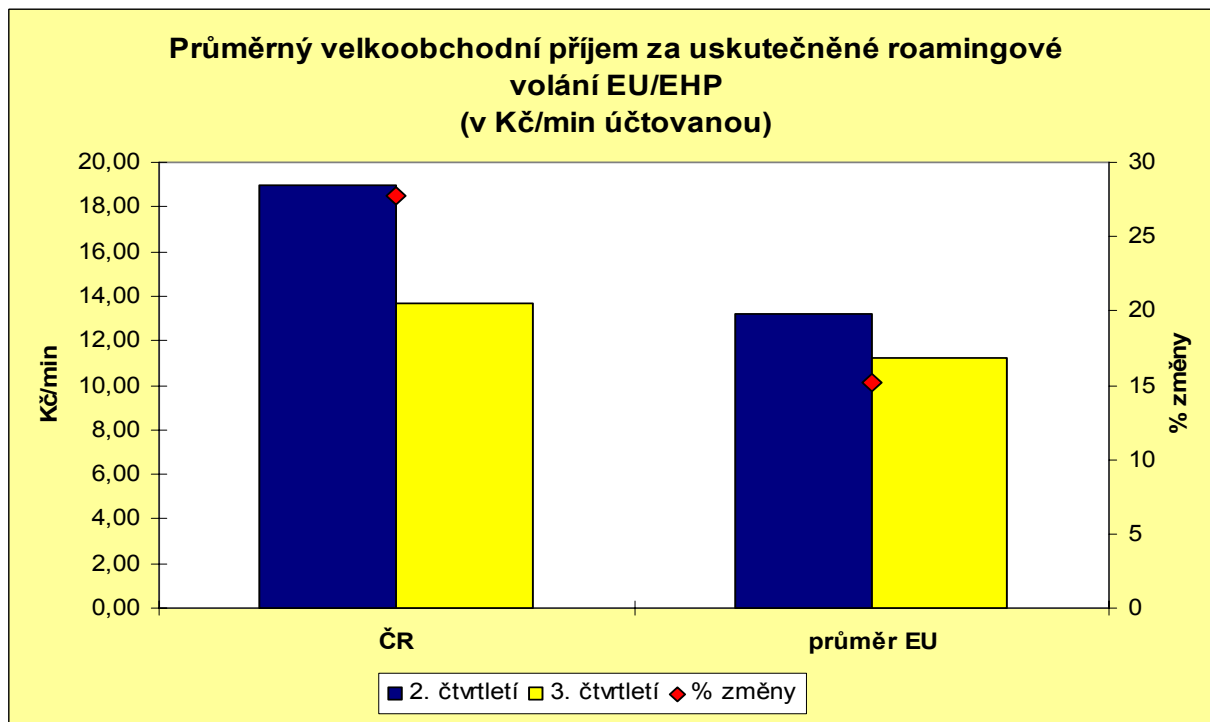
Graf č. 8

Pozn. Firemní zákazníci jsou definováni jako zákazníci, kteří používají speciální roamingový tarif, který není poskytován individuálním zákazníkům, nevyužívají eurotarif (není u tohoto typu zákazníka uveden průměrný příjem eurotarifu za 3. čtvrtletí).

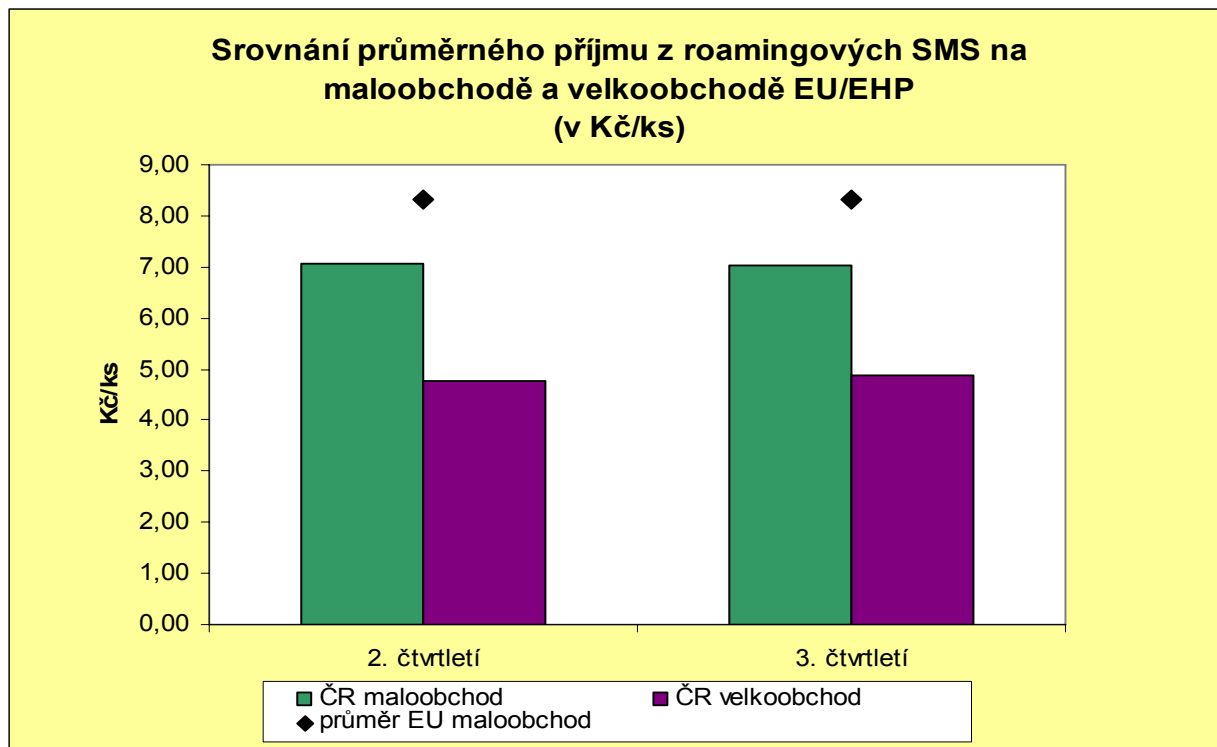
Následující graf zachycuje změnu průměrného velkoobchodního příjmu ve třetím čtvrtletí. V něm lze názorně vidět, že došlo ke snížení velkoobchodních příjmů ve třetím čtvrtletí, a to v případě České republiky až o 27 %, přesto však jsme stále nad průměrem EU.

Graf č. 9

Následující graf zachycuje vývoj průměrných příjmů u SMS, a to srovnáním průměrných velkoobchodních a maloobchodních příjmů za kus. U SMS je změna ve třetím čtvrtletí minimální a taktéž konečné hodnoty jsou nižší než je průměr EU (body). Z grafu č. 10 je vidět, že průměrné příjmy za SMS, jak na maloobchodě, tak na velkoobchodě zůstaly ve 3. čtvrtletí přibližně na stejné úrovni, v jaké se nacházely ve 2. čtvrtletí.

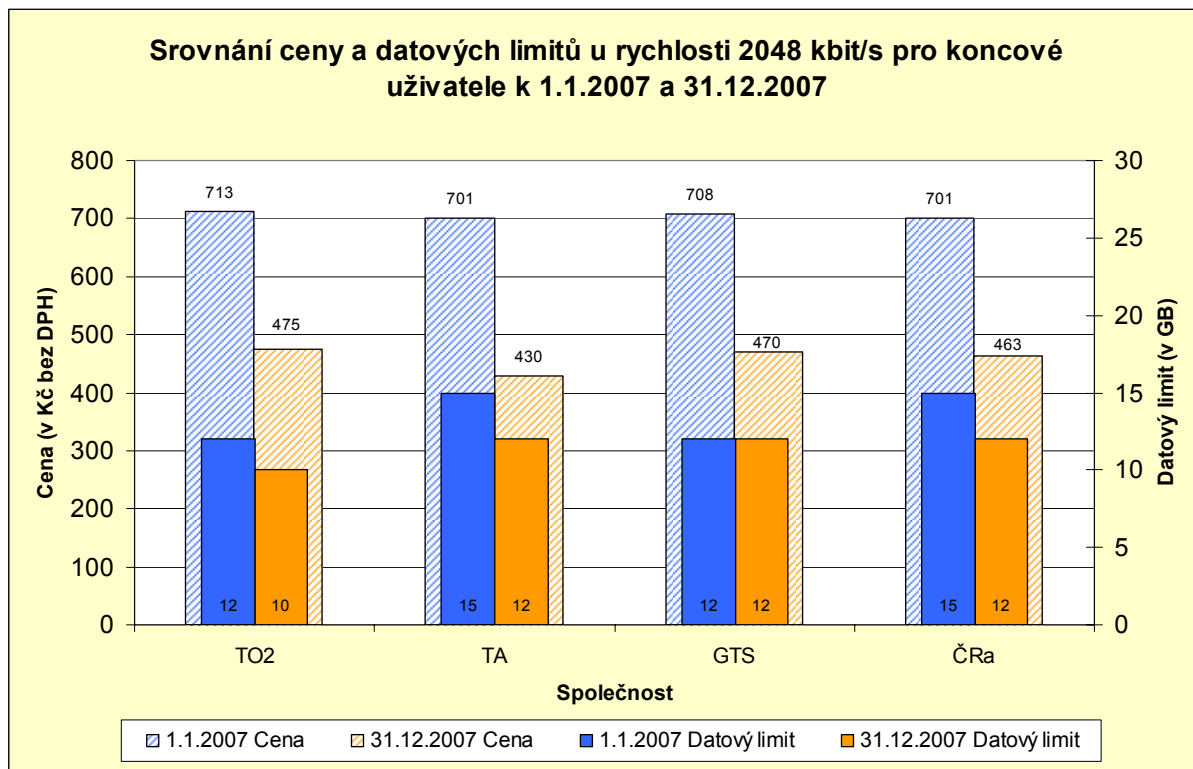
Graf č. 10

ADSL

V průběhu roku 2007 došlo díky změně velkoobchodních cen u společnosti Telefónica O2 ke snižování cen maloobchodních služeb. Toto snížení ceny bylo způsobeno navyšováním rychlosti u stávajících velkoobchodních a maloobchodních služeb. Za stejnou cenu tak byla zákazníkovi poskytována služba s vyšší rychlostí. Rovněž v rámci konkurenčního boje o zákazníka docházelo ke zvyšování objemu dat, které bylo možno stáhnout v rámci měsíční ceny (bez dalšího zpoplatnění) anebo za původně nastavenou rychlost bez uplatnění FUP (Fair User Policy), tj. zpomalení rychlosti např. až na 64 kbit/s.

Graf č. 11

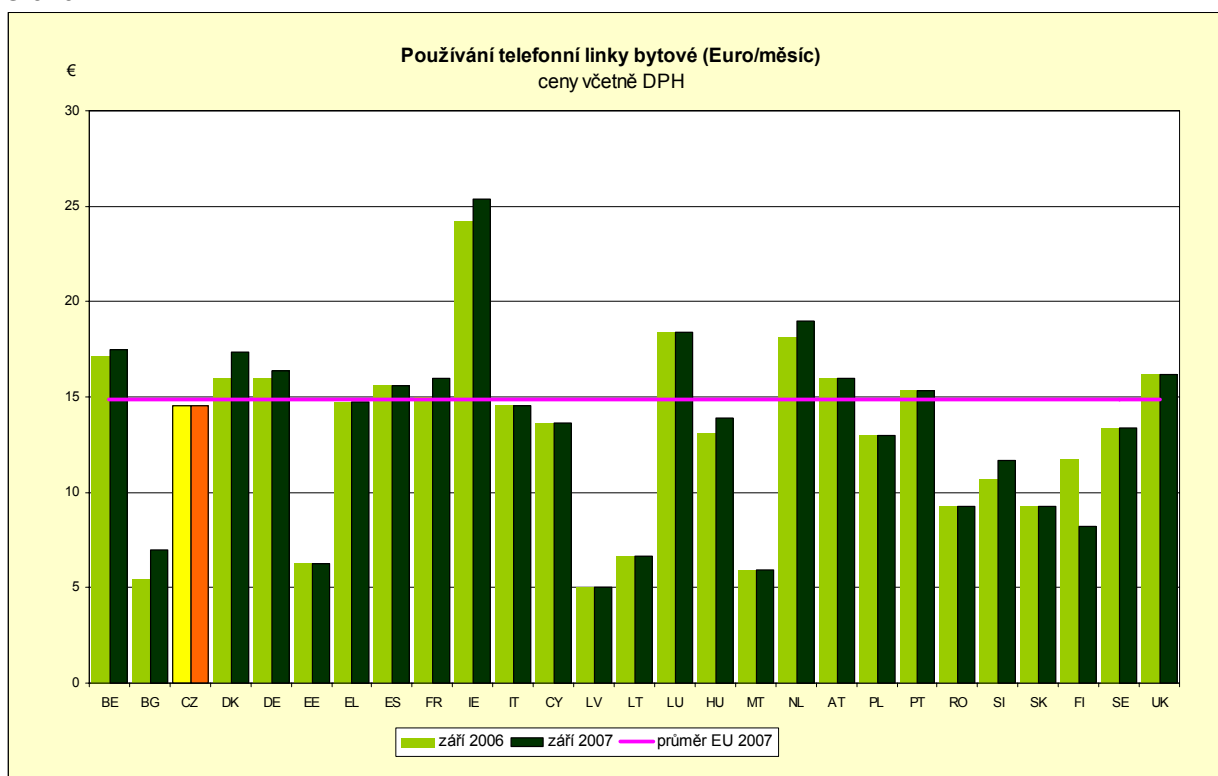
V. Porovnání vývoje cen s 13. implementační zprávou

Mezinárodní srovnání je provedeno v EUR při přepočtu dle běžných směnných kurzů užitých v 13. Implementační zprávě. Pro Českou republiku je užit směnný kurz 27,53 Kč/€ pro porovnání maloobchodních cen a 27,78 Kč/€ pro ostatní cenová srovnání. Srovnání je provedeno se státy EU27 a zahrnuje časovou řadu 2006-2007. U pronajatých okruhů je srovnání cen provedeno v roce 2007 vzhledem k tomu, že nebyly uvedeny srovnatelné údaje za rok 2006.

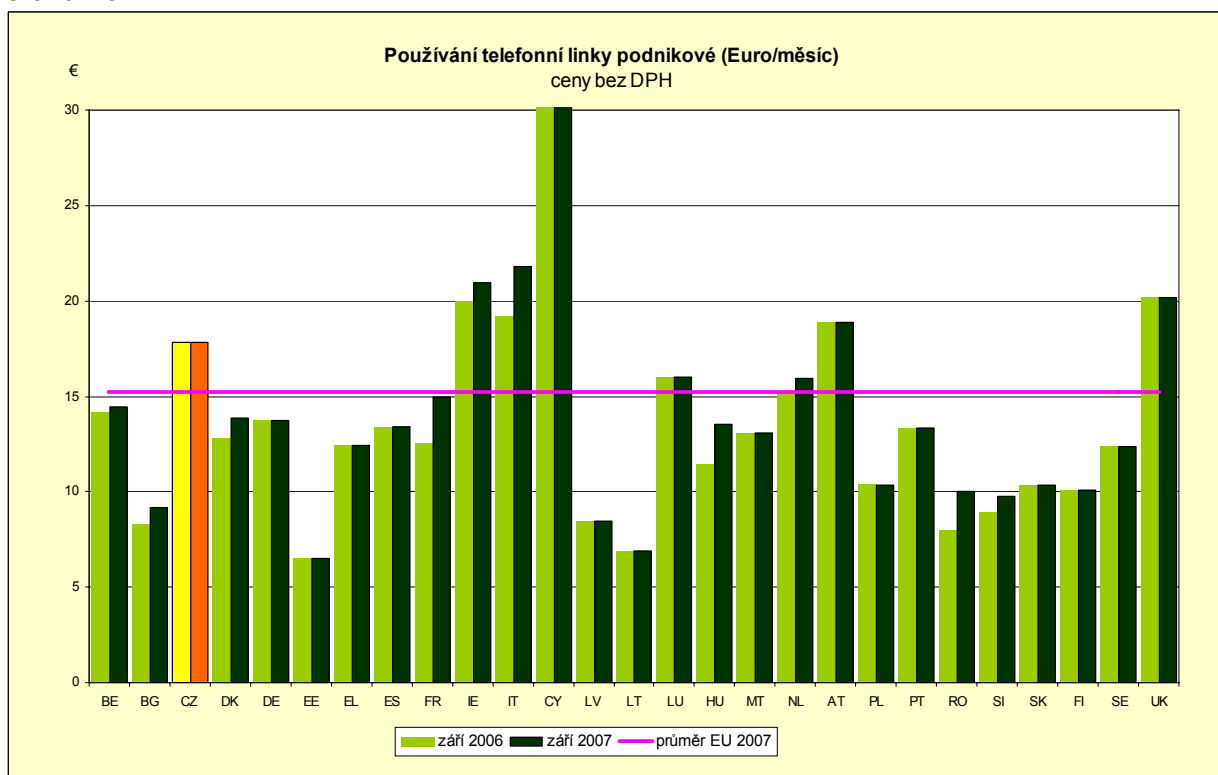
Jedním z hlavních faktorů, který má vliv na hodnoty u tohoto srovnání které nesouvisí přímo s rozvojem elektronických komunikací, je poměrně výrazné zhodnocení české měny, kdy míra zhodnocení české koruny značně převyšovala domácí míru inflace.

Mezinárodní srovnání cen je uvedeno pomocí grafů.

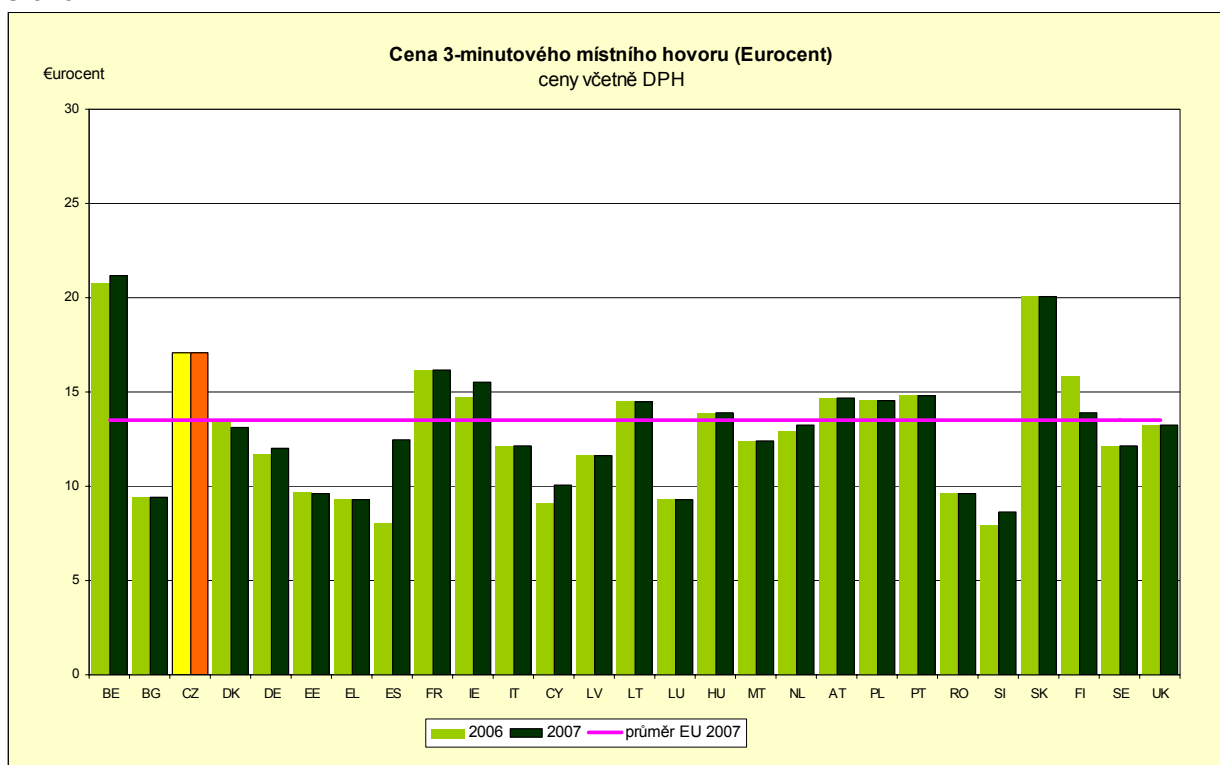
Graf č. 12

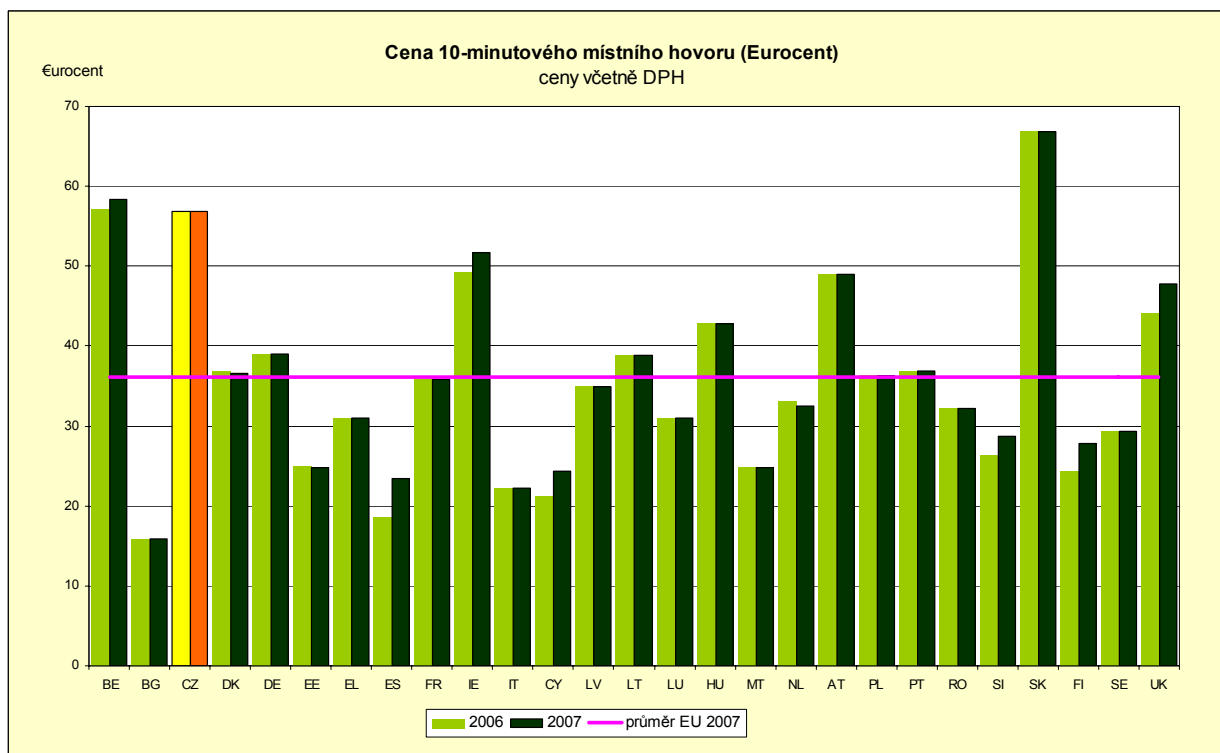
Graf č. 13

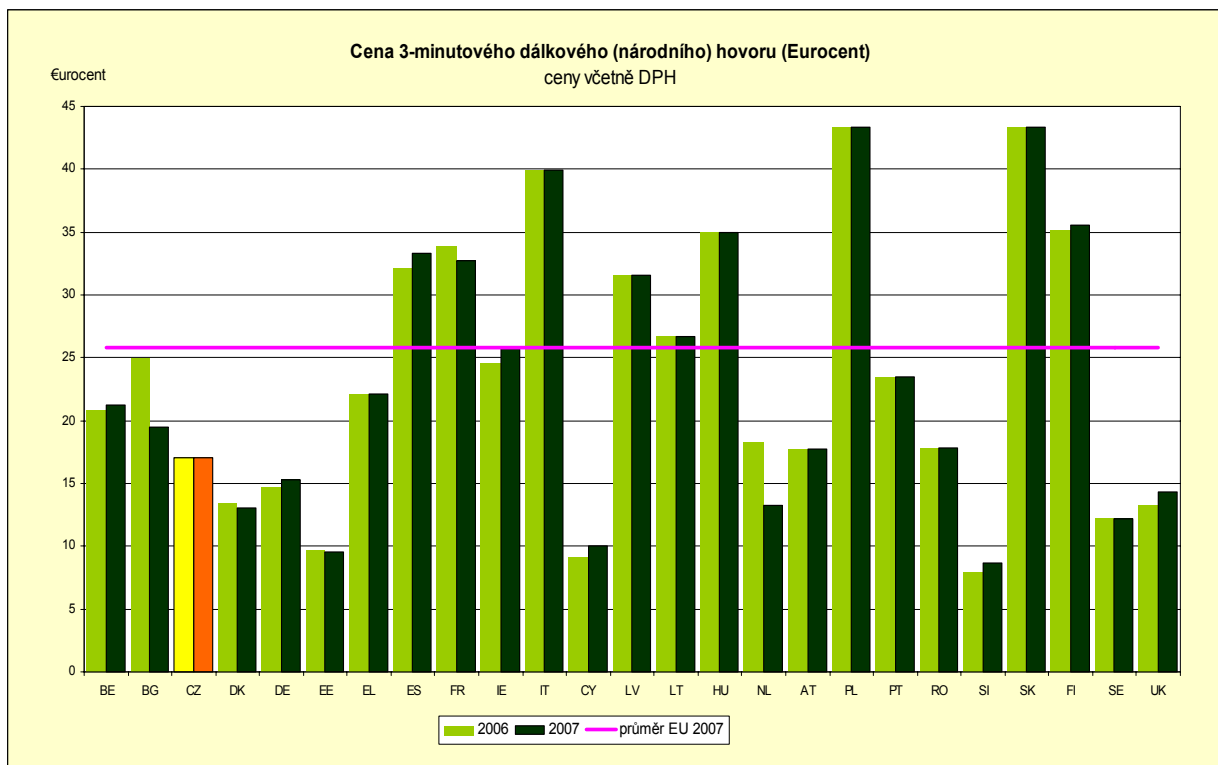
Graf č. 14

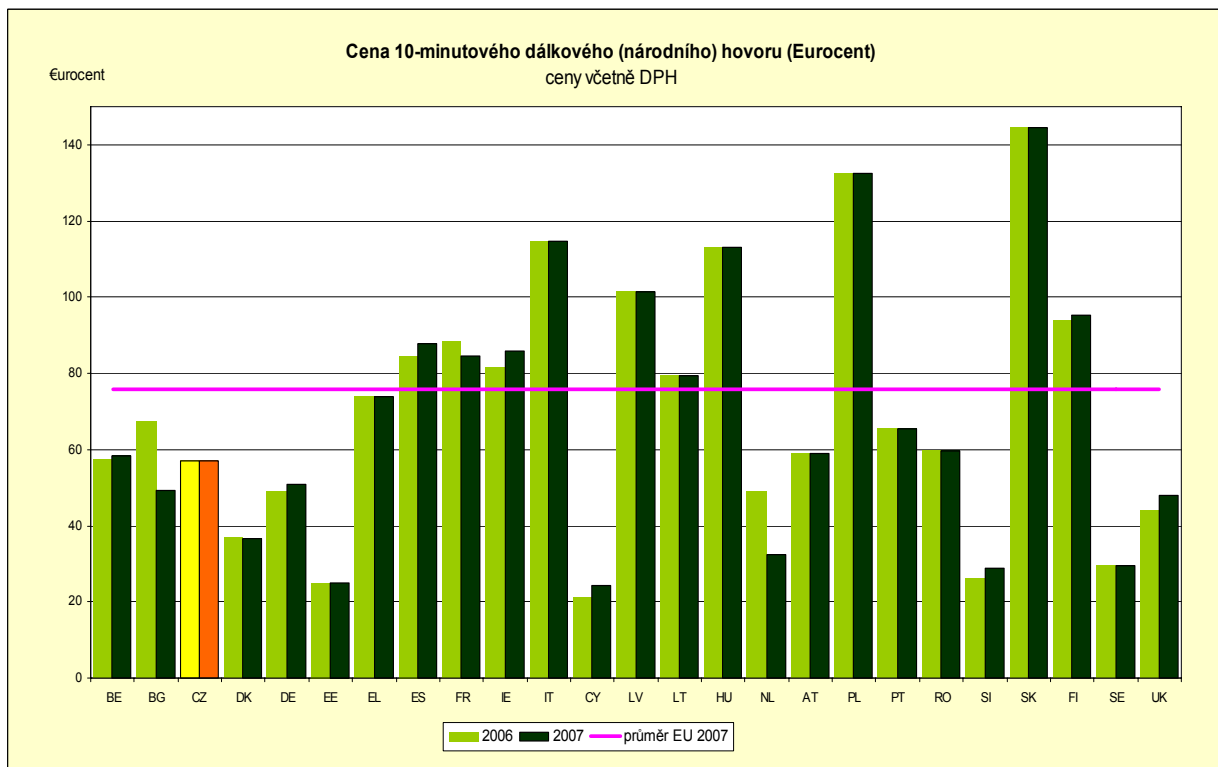
Graf č. 15

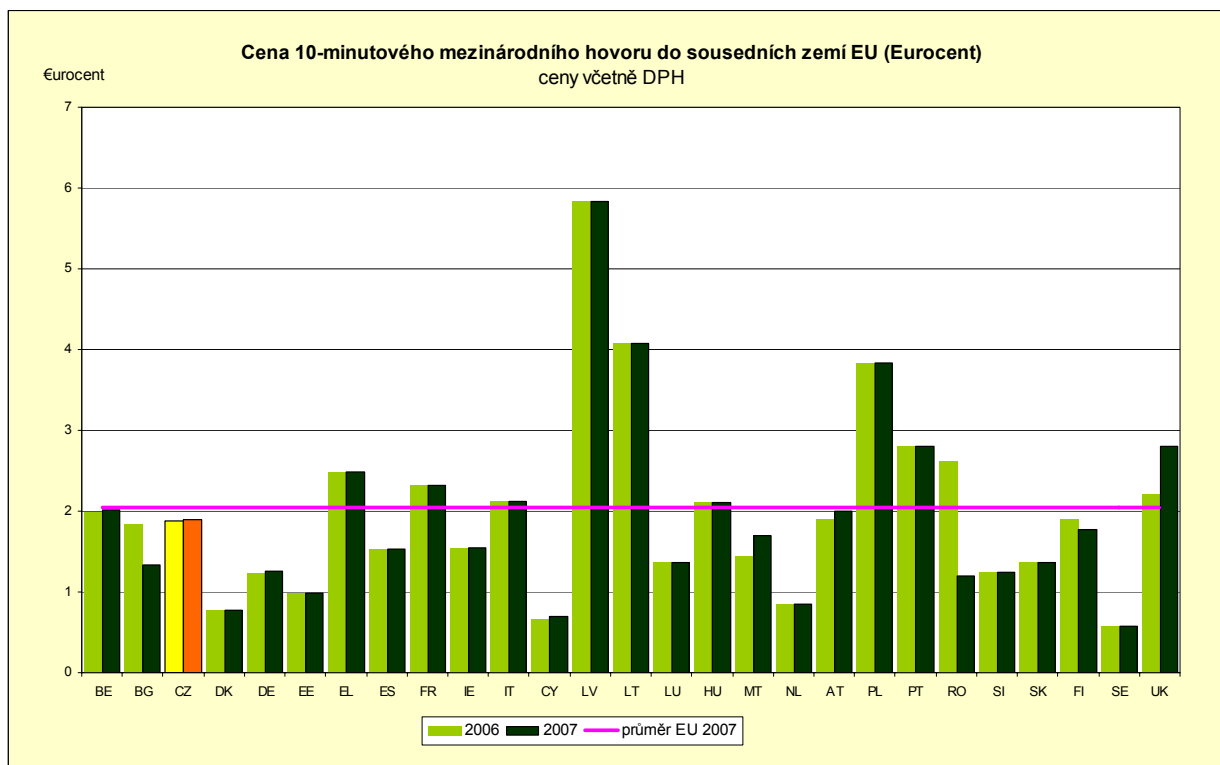
Graf č. 16

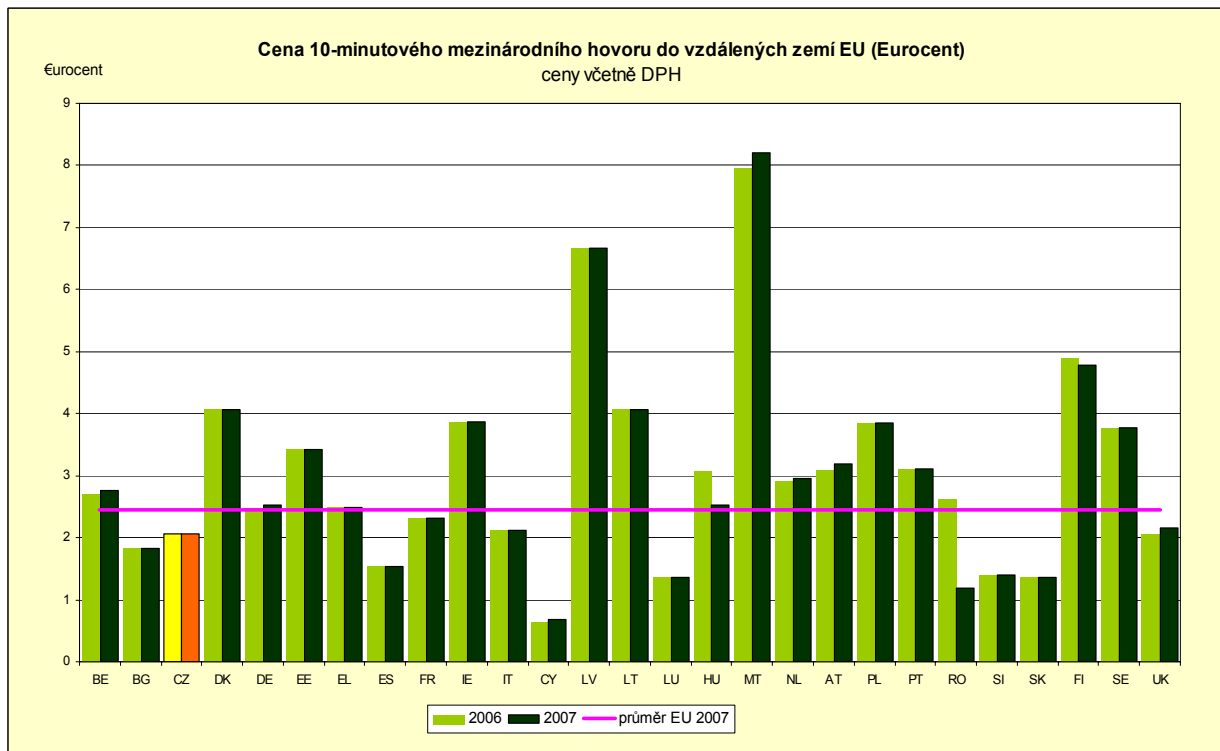
Graf č. 17

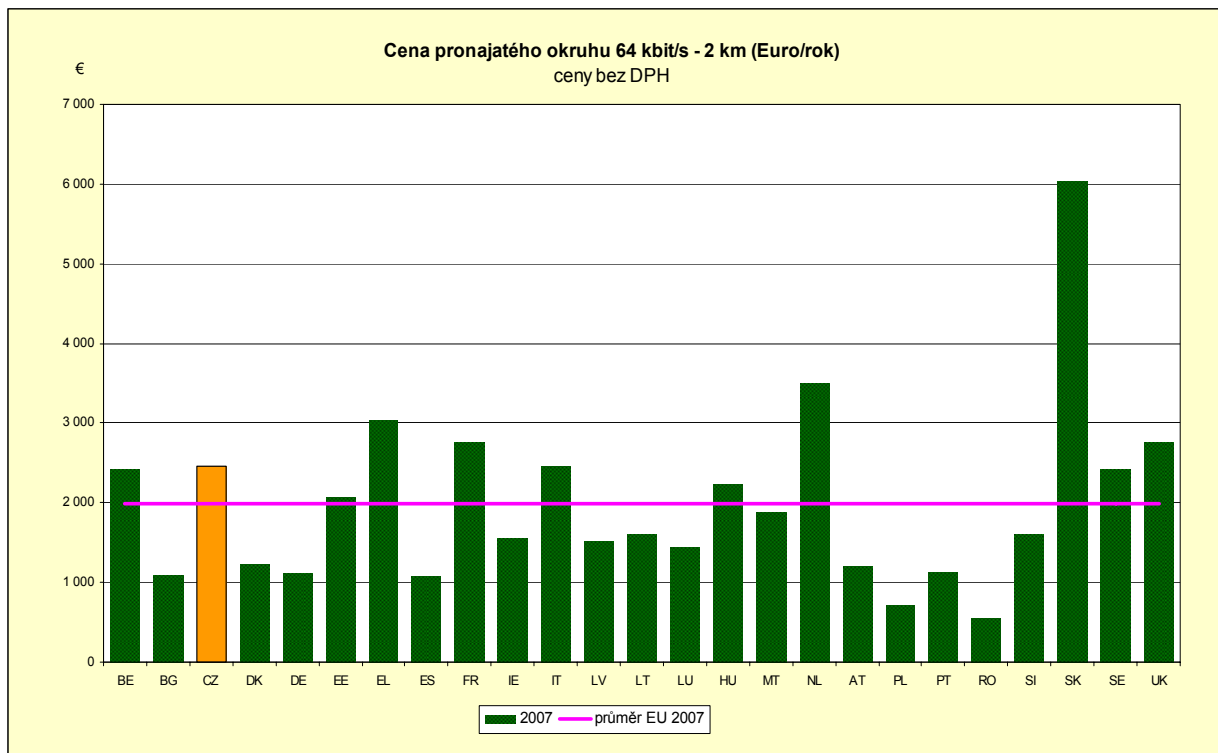
Graf č. 18

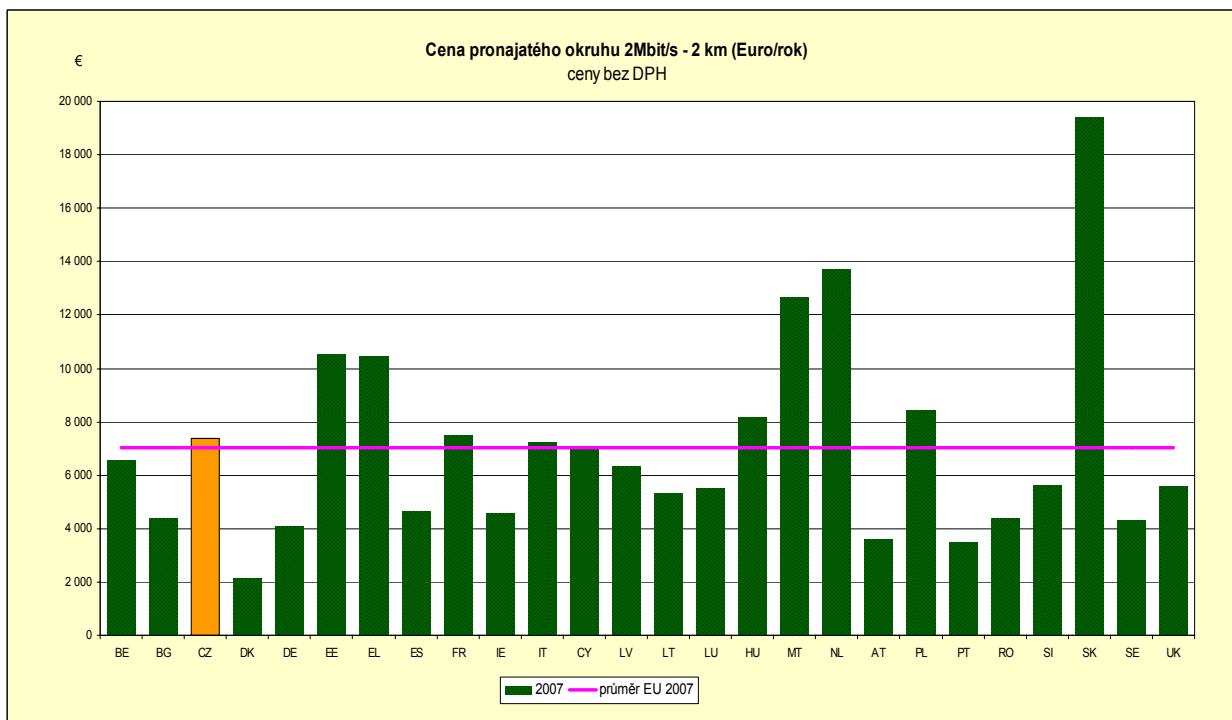
Graf č. 19

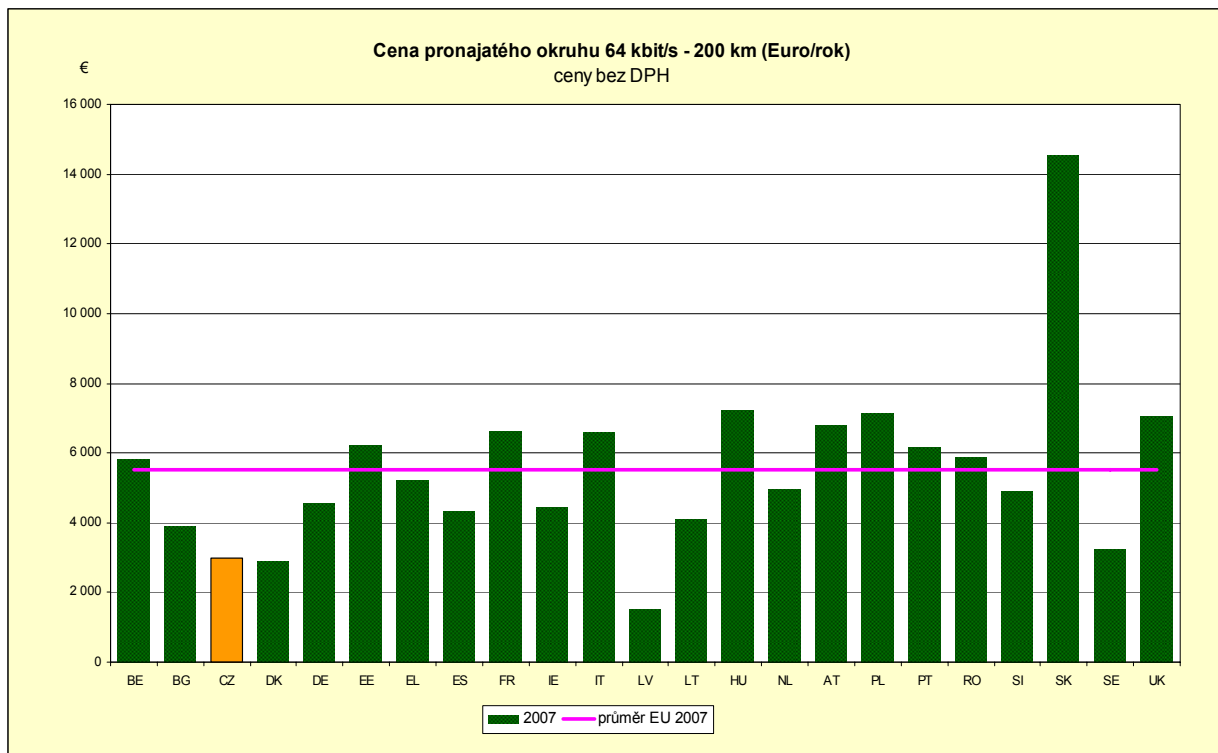
Graf č. 20

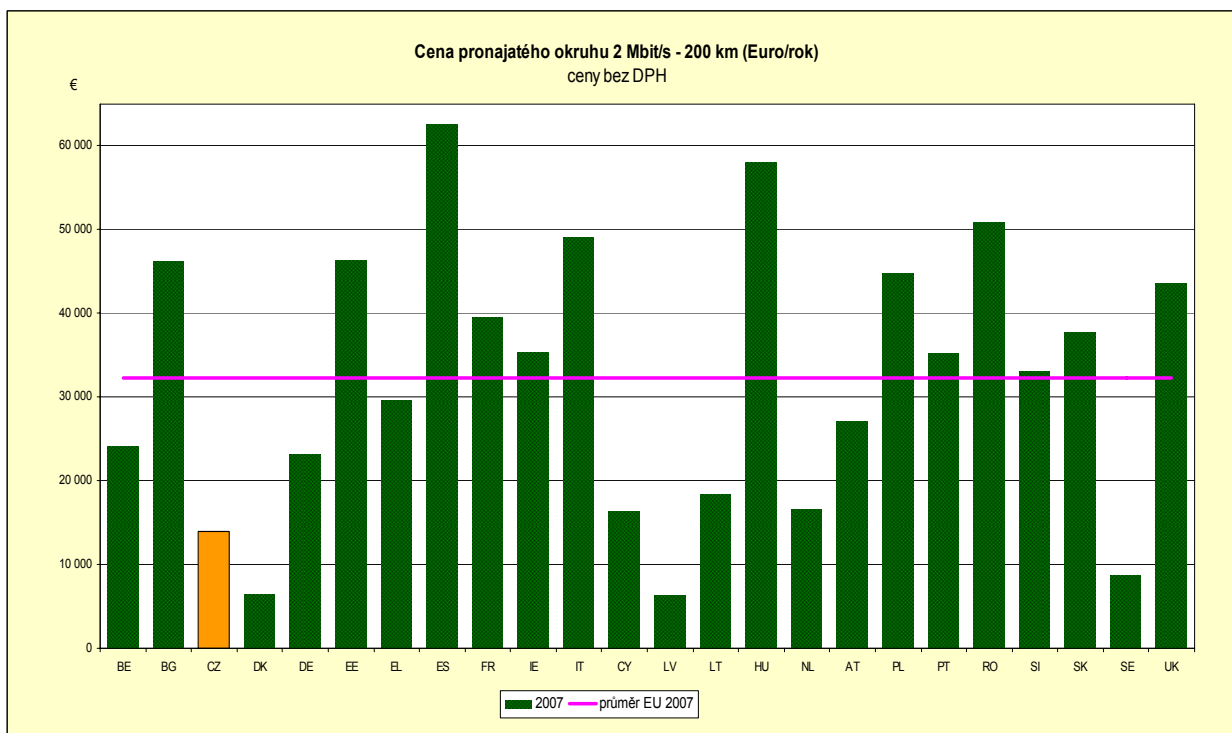
Graf č. 21

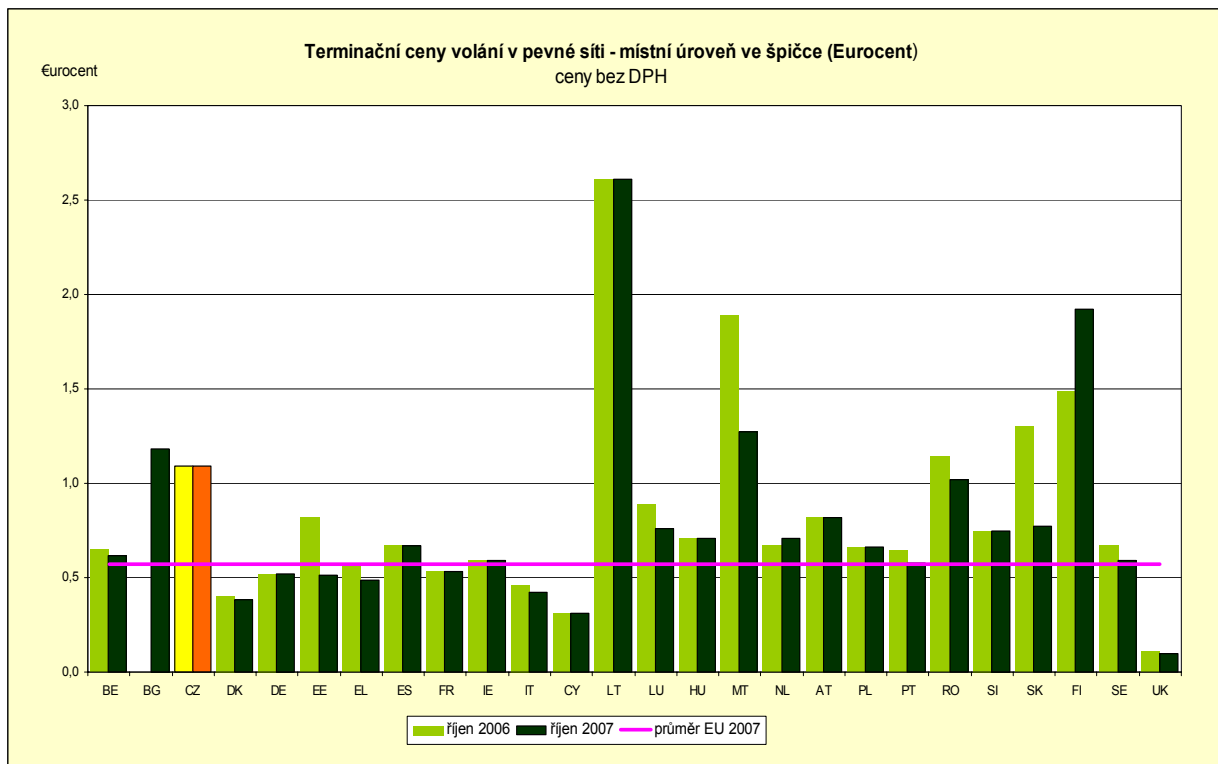
Graf č. 22

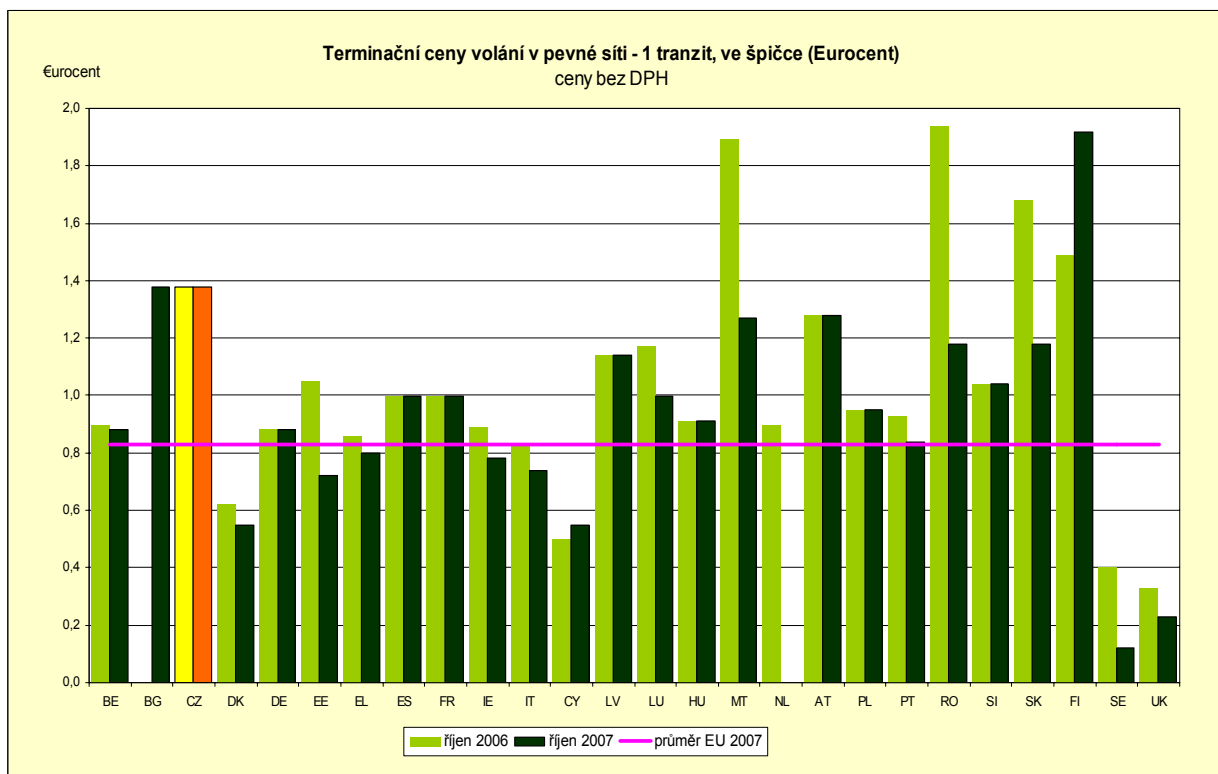
Graf č. 23

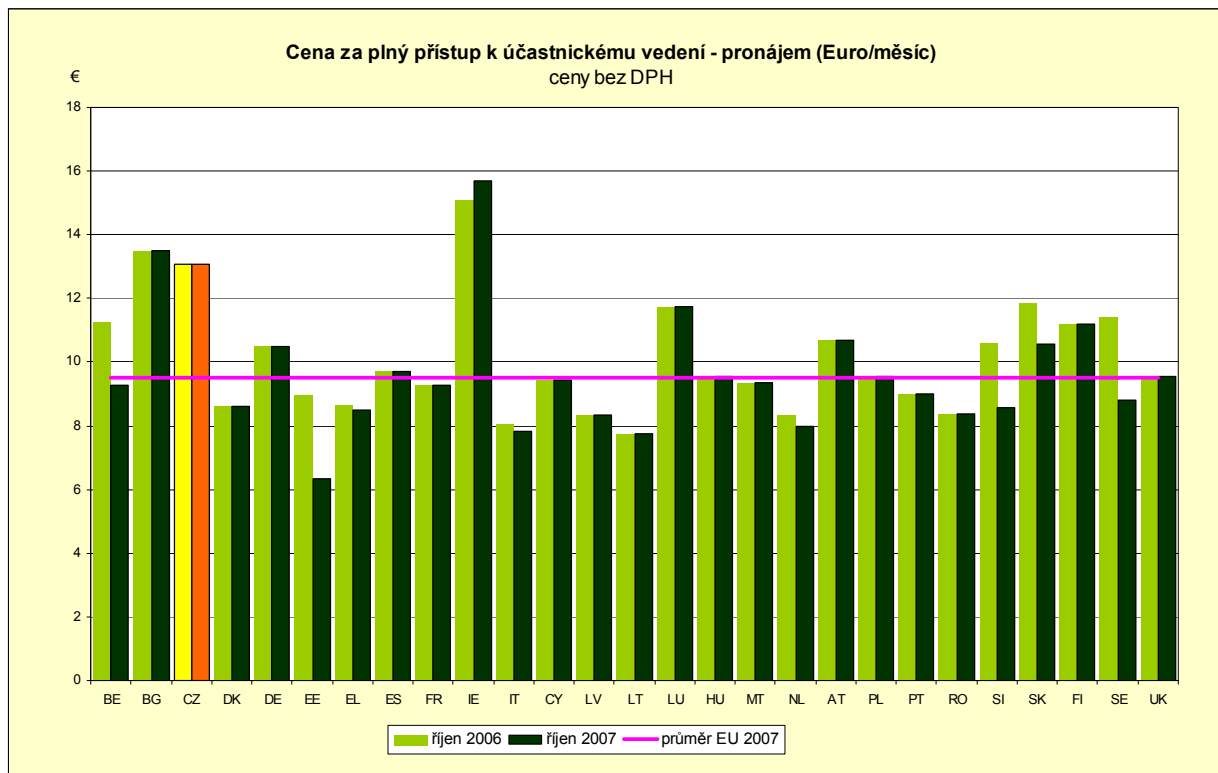
Graf č. 24

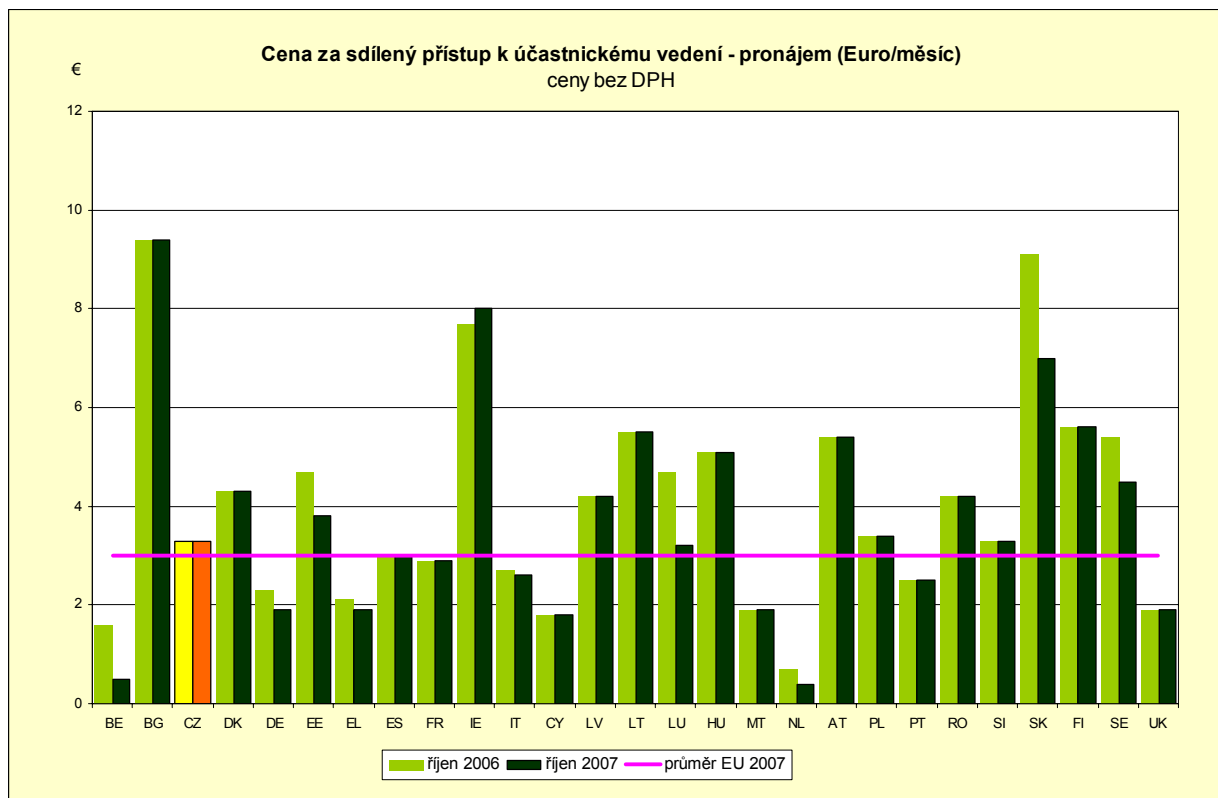
Graf č. 25

Graf č. 26

Graf č. 27

Graf č. 28

